

Nr. akt

02.75/46

Protokół przesłuchania świadka

Dnia 1 września 1946 r. w Opatowie

Sędzia Sledczy rejonu Sądu Okręgowego w z siedzibą

w Sąd Grodzki w Opatowie, Oddział 1

w osobie Sędziego: A. Zaleskiego

z udziałem Protokółanta: R. Cybulskiego

w obecności stron

przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka - bez przysięgi -

Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie i o treści art. 107 k.p.k. - oraz o znaczeniu przysięgi, Sędzia odebrał od niego przysięgę na zasadzie art. 108 i następnego k.p.k. po czym -¹⁾ świadek zeznał, co następuje:

Imię i nazwisko Zdzisław Matycha

Wiek 41

Imiona rodziców Jan i Bronisława

Miejsce zamieszkania Opatów, ul. Cmiełowska Nr. 3.

Zajęcie Komendant Powiatowej Straży Pożarnej

Wyznanie rym-katolickie

Karalność nie karany

Stosunek do stron obcy

Od roku 1942, daty dokładnej nie pamiętam, zostałem, w ramach Magistratu, przydzielony do kierowniczego stanowiska, z obowiązkami kierownika, które to funkcje pełniłem do czasu utworzenia Armii Czerwonej. Przez cały czas mego pobytu, zarówno całe były przeprowadzone tak dalece, że wpryncipie stoję wpryncipie w roli, w której zostałem zatrudniony.

¹⁾ Zbędne wyrazy druku należy przekreślić.
²⁾ W tym miejscu wpisać należy odpowiedź, takiej udzielił świadek, po uprzedzeniu go o prawie odmówienia zeznań (art. 104 k.p.k.).

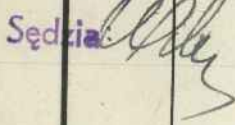
Władcy z przystępem, podjęta
 myśl o dworactwie politycznym, zbrę-
 glych lub schwytanym na pracach przymu-
 sowych do Rzeszy, za niedopuszczalny ubiór,
 i nie dość awersywo kontyngentów i.t.p.
 Pierwszymi uświadomili sobie, że nie przebie-
 wano awersywnych i tzw. "dyktando". W czasie
 klucza było i katowano również osiennie wpi-
 wo- polaków, kładąc ich na stół i b.j. bijąc
 przysiężanym i przechowywanym na ten cel
 byllowcami. Szerególnym okrucieństwem tego
 rodzaju "bałwanach" odrzucało się: F. Ry-
 szard Hopodar, cyniczny kat ludzki
 z polskiej i żydowskiej, oraz funkcjonariusze
 b. pol. i żyd. przy mniejszym S.D. z. H. Mi-
 sław Stouka i Tadeusz Teodorczyk,
 który katował zatrzymanym nadto
 przechowywanym grubym laoska. Czynności te
 wykonywano, "ze zmuszenia", najprzemian,
 w czasie za dawno czasu tego rodzaju
 katowały ofiarą tawrała się w wojnie
 własnym kat, a ślady krwi, widoczne
 na ścianach, świadczą o ich okrucie-
 stwie. Przez okres mego pobytu, dwa
 wspomnienia: Hopodar i Stouka
 wyproszadali wspólnie na miejsce
 w cmentarzu, obrane na miejscu
 straceń, gdzie około 50-60 ludzi
 Hopodar, między innymi innymi,
 brał udział w zamordowaniu pro-
 nobisa człowieka "B. Ch." schwytanego
 z bronią w ręku w kolegiach Trajanki

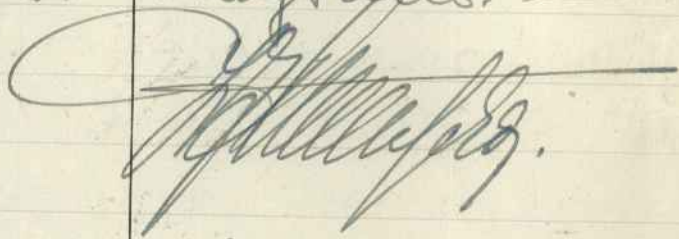
- W Zbiorowym mordzie na 21 osobach, dokonany w pobliskim Niewolstern lesie, w rocznie, której został zastrelony jej pośredni twórca, szef miejscowego J. D. Schulz. Niemniej okrutnym był drugi inny zandarm niemiecy, obywatel polski, Alfred Böcker i Wiktor Berger, którzy również byli brali udział w zycaniu się nad zatrzymanymi ludźmi i wyprawiali ich na miejsce stracei około 50 ludzi. W innym zrozpęga nastawienia w 2000 roku do polaków był Kierownik miejscowego Arbeitsamtu, Georg Hoffmann. On właśnie był twórcą i kierownikiem formalnych polowań i obdar, w czasie których na młodzień polski, którzy typicami wysyłał ukrytych niewolę. Nijednokrotnie sam chwytal ludzi na ulicy, skutkiem czego omijano go powrocznie na ulicy. Schwytych bezpośrednio, ~~cy~~ kry się w czasie obdar, osadzano z jego polecenia w miejscowym areszcie, gdzie bit ich, kopal i wyrzad wobelizny sposób. Spośród ^{funkcyjowców} Pol. Granatowej organizacy sturalności wobec niemieców i skodliwych dla ludu odznaczali się: Andrzej Trzyska, Witold Szrak, Stefan Grys,

III
 Andrej Pisarkviter i inu. wozsey
 Qui przyprowadzali schwyfanych na
 roboty do Rzeszy, jezdzi w teni celem
 schwyfania ukrywajacych sig od sturby r juna-
 kad oraz brali udzial z bronią w
 ku w walcech przeciwko oddziałom
 polskich partyzantów. Witold Szrak
 „Wolant sig” zamordowanym osobnik
 ka, który, będe skarany Wyrokiem Szedu
 Niemieckiego za potajemny uбой, - uob-
 wat u siebie. Dogonyjonego na ziem-
 bit i kopat, w sposob wielceuyego zgodno-
 iego człowieka, funkcjonariusza policyi szym.
 Tadeusz Teodorczyk. Andrej Szym-
 erak przyprowadzo do awentur
 osobnika u którego, w czasie rewolucji,
 znalazono nielegalne papiery, w nasty-
 potnie tego awenturane zostalo na terenie
 Ostrowca i okolicy okolo 70 osob z któ-
 rymch czesc to oplacalo zyciem. Stefan Grys
 znanym byl z brutalnego ustosunko-
 wania sig do ludności, cerekuygej wagonkad
 na glodowe przydaty. bit ich przy tem
 i u przykwasat im wyekwirancie u kwar-
 dy, mozkuy sposob i wymuszat od ludno-
 Ńci, wzniego wozzaju sira dzenia. Dla
 przykladu podam fakt, ze niepakto-
 wysiwek, zam. w Karcowie, gminy i powia-
 tu opatowskiego muslat mu wypla-
 cat w naturze formalny. karacz za-

to, że tolerował dokonywany przez niego t. zw. potajemny zabój. W następstwie tych zdarzeń przagnął podać, że Stanisław Stouka wraz z drugim funkcjonariuszem policji Tadeuszem Schydzali i oddali w ręce w „S.D.” syna Goldmana i drugiego jego kolegi żyda. Wówczas przypadkowo spotkano już po wysiedleniu ojca i Ludwika żydowskiej. Mimo, że uważano za obywatela dawania żyda, wskazali im skarb ukryty w miejscu rodziców jednego z nich, w ilości $\frac{3}{4}$ kg. monet złotych. Wiktoryę część z tego zrabował Stouka, zaś resztę oddał do niemieckiego „S.D.” Razu jednego byłym sąsiadem, jak Stouka, bratami Zygmuntem, Aleksandrem i bratem Kapsa z Kobylan, którzy wraz z innymi czterema innymi zatrzymanymi zostali: „Wzięli mnie chcieli zastrzelić teraz ja was zastrzelę”, przy czym uderzył jednego z nich w głowę i tuż, do drugiego zaś w czasie przesłuchiwania tak skatowano, że nie mógł poruszać. Obaj oni wraz z innymi innymi, zostali przewiezieni do Oświęcimia. Transporty były eskortowane również przez Stoukę i Nowaczyka, którzy uprzednio kryjowali wzmiankowanego z innymi. Stouka, Teodorczyk, Nowaczyk

Przys, Izysmeraki Slezak z nami
 byli, ze schytili w celu ludzi zbrigitel
 z Rzeszy, ktorzych odtransportowano
 do Prus, gdzie ich unieszkodliwiono najis
 ciszej obzad zniszczeni. Wopow-
 wany gospodar wrod wierzonych
 wyl zbrodni wprzod do Ostrowca na
 miejsc stracenia adw. Jana Karain-
 Oknegoz Opatowa. - Odeytano.

Sędzia:

Protokólan: